

2017-11-24

Tid 2017-12-04, kl 16:00

Plats Stange

Kommunala pensionärsrådet bjuds på en julsmörgås och fika innan sammanträdet, kl 15.00 i Helges.

Ärenden

Justering

- 1 Reflektioner från Seniorveckan
- 2 Aktuellt från organisationerna
- 3 Dialog med kommunstyrelsen
- 4 Information om lagen om samverkan kring utskrivningsklara från slutenvården
- 5 Information om kommunaliseringen av hemsjukvården
- 6 Återrapportering Nestor seniorråd
- 7 Referensgrupp Vårsta vård- och omsorgsboende
- 8 Anmälningssärenden
- 9 Revidering av ärendelistan
- 10 Övriga frågor

Vid förhinder kontakta Kerstin Frimodig på telefonnummer 08-530 618 18 eller e-post kerstin.frimodig@botkyrka.se

Varmt välkomna!

Tuva Lund
Ordförande

Kerstin Frimodig
Sekreterare

2017-11-24

Punkt nr 1

Referens

Mottagare

Reflektioner från seniorveckan

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet har tagit del av informationen

Sammanfattning

Carina Savborg, kultur- och fritidsförvaltningen, ger en återkoppling från årets seniorvecka.

2017-11-24

Punkt nr 2

Referens

/

Mottagare

Aktuellt från organisationerna

2017-11-24

Punkt nr 3

Referens

/

Mottagare

Dialog med kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

Sammanfattning

Dialog med kommundirektör Mattias Jansson.

2017-11-24

Punkt nr 4

Referens

/

Mottagare

Information om lagen om samverkan kring utskrivningsklara från slutenvården

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

Sammanfattning

Jenny Torpman- Fredriksson, verksamhetschef myndighet på vård- och omsorgsförvaltningen, informerar om lagen om samverkan kring utskrivningsklara från öppenvården.

2017-11-24

Punkt nr 5

Referens

Mottagare

Information om kommunaliseringen av hemsjukvård

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

Sammanfattning

Sofia Conrad, sektionschef hälsa och aktivitet på vård- och omsorgsförvaltningen, informerar om den eventuella kommunaliseringen av hemsjukvården.

2017-11-24

Punkt nr 6

Referens

/

Mottagare

Återrapportering från Nestor seniorråd

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av informationen.

Sammanfattning

Karin Recksén och Gary Hjelm rapporterar om Nestor seniorråds möten under året.

Minnesanteckningar

Seniorråd

2017-02-24

Närvarande

Eva Lindqvist (ordf.)	Nestor FoU-center
Gunnel Bertell	Södertälje
Per-Olow Danielsson	Nynäshamn
Inger Dahlström Lundin (suppl.)	Tyresö
Gary Hjelm	Botkyrka
Elisabeth Lindmark (suppl.)	Haninge
Brita Nyman (suppl.)	Nacka
Karin Recksén	Botkyrka
Birgitta Rönnblad	Salem
Monica Ulfhielm	Stockholms läns landsting
Söve Åkerlund	Södertälje
Helén Lieberman-Ram	Nestor FoU-center

Inte närvarande

Ajno Allstrin	Nynäshamn
Alf Andersson	Stockholms läns landsting
Gustaf Andersson	Huddinge
Moa Bern	Nacka
Erland Bridell	Värmdö
Ilse Forsberg	Salem
Gerd Fredriksson	Värmdö
Kerstin Hallgren	Tyresö
Karl-Erik Johansson	Nykvarn
Ulla Jonsson	Haninge
Kristina Löttiger-Carlsson	Haninge
Barbro Rådberg	Tyresö
Bengt Stenqvist	Nacka
Margareta Ståhlberg	Botkyrka
Bitte Sundqvist	Huddinge

Protokollskrivare

Ann-Marie Andersson Wallman	Nestor FoU-center
-----------------------------	-------------------

Minnesanteckningar från föregående möte

Inga anmärkningar.

Komma närmare politikerna

På Seniorrådsmötet den 8 december frågade Eva seniorrådet hur Nestor på bästa sätt når politiker och hon framförde återigen att ”bjud gärna in oss så kommer vi ut och berättar om vår verksamhet”.

Eva och Helén från Nestor har varit i en del kommuner och får vi en inbjudan från KPR så kommer de gärna.

SPF – distrikt Stockholm

Eva L kontaktades av SPF i Botkyrka som ville komma och få information om bl.a. statistik, hur man kan mäta kvalitet och hur man tittar på öppna jämförelser. De som kom till mötet representerade SPF i hela Stockholm. Anders Nordlund, Nestor diskuterade statistik och hur man tolkar data.

Kommentarer från seniorrådet:

- Eventuellt göra en större samling från KPR
- Monica sa Landstingets pensionärsråd har haft besök av en person som informerat om öppna jämförelser
- KPR:are träffas gärna över kommungränserna

Förebyggande insatser

På seniorrådsmötet i december väckte Barbros Rådberg från Tyresö frågan om hur förebyggande insatser påverkar samhällsekonomin (i positiv riktning). Finns det några ekonomiska förutsättningar för förebyggande? Kommunerna lägger olika pengar på förebyggande.

Kommentarer från seniorrådet:

- I Tyresö finns ingen ”träffpunkt”.
- Haninge finns det Träffpunkter i de olika stadsdelarna som erbjuder olika aktiviteter.
- Haninge delar ut gratis broddar – har det sänkt fallskadorna?
- I Nynäshamn kommer det en träffpunkt, ett seniorernas hus där alla pensionärsorganisationer kan få t.ex. ett kontor. Nu kan man använda undervåningen på seniorboendet Balder.
- Södertälje har ett ”pensionärernas hus”. Utrymmen där man t.ex. kan spela pingis och dansa Line Dance men inga kontorslokaler.
- I Stockholms stad finns det något i alla stadsdelar – seniorhus.
- Nacka finns inget ”hus” eftersom det inte finns något självklart centrum, däremot finns möjlighet att använda lokaler i olika kommunaldelar.
- I Salem finns det inget, med de som bor kvar hemma behöver få tillgång till ett.
- I Botkyrka är det olika i de olika stadsdelarna. I Tumba finns en lokal men ingenting för träning.

Verksamhetsberättelse 2016 och verksamhetsplan 2017

De handlingar som skickats ut till seniorrådet var nästan helt korrekta men det fanns en passus där tryckfelsniss varit framme. Verksamhetsberättelsen 2016 och Verksamhetsplanen 2017 är godkända av styrgruppen och en korrekt version kommer att mejlas till seniorrådet inom kort.

Eva presenterade Nestors huvudaktiviteter, fokusområden, nätverk, kunskapsdagar och utbildningar utifrån 2016-års verksamhetsberättelse och verksamhetsplan 2017.

Fokusområden:

Samverkan runt sköra äldre

- Lokal Mötesplats – SIP, VPL, Webcare
- Riktlinjer vi demens, LVOP
- Vårdplanering med videoteknik
- Resurs för äldre, rapport
- Framtagning av webbutbildning för Biståndshandläggare

Förebyggande insatser; rörelse, kost och psykisk ohälsa

- Utvärdering av Balansskola
- Framtagning av utbildning för Kostombud
- Framtagning av utbildning i nutitionsprocessen
- Förebygga psykisk ohälsa
- Framtagning av material: Stöd för att förebygga ohälsa?

Digitalisering på de äldres villkor

- Kartläggning av digital teknik inom ägarorganisationerna
- Ett uppdrag från Myndigheten för delaktighet (avslutas i mars)

Metodstöd för systematiskt kvalitetsarbete

- Uppvecklingsarbete och uppföljning av kvalitetsregistren. Rapport i februari om ”erfarenheter av kvalitetsregistren”
- Framtagning av utbildning för chefer: Processinriktat kvalitetsarbete utifrån ledningssystem
- Följt arbetet i SIS (Statens institutionsstyrelse) om Äldrestandard
- Forskningsprojekt: ”Hållbar utveckling inom vård och omsorg om äldre” – Disputation hösten 2017.

Nu aktuella frågor för Nestor:

- Vi väntar in Susanne Rolfner Suvantos förslag om en ”nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen” som lämnas till regeringen den 31 mars.
- Remissvaren om de reviderade Demensriktlinjerna ska lämnas senast den 31:a mars.
- Strategi vid demens från Socialstyrelsen, vi vet ännu inte vad som kommer att komma där.
- Göran Stiernstedts utredning om *Samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård*: ”I propositionen föreslår regeringen att en ny lag, lagen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, införs. Samtidigt upphävs lagen om kommunernas betalningsansvar för viss hälso- och sjukvård”. Det blir en stor skillnad för kommunerna efter överföring av ansvaret från landstinget till kommunerna men det blir också en tydligare samverkan mellan kommun och landsting. Vi tror att proppen går igenom. Det ska vara klart 2018. Det påverkar Nestors material som måste gå i linje med dessa beslut.
- Allt talar för att hemsjukvården kommer att kommunaliseras. KSL bjuder in till ett första samtal med kommunerna. Nestor kommer att bevaka.
- KSL och SLL är på jakt efter goda exempel om hur man tryggar upp vid hemgång, Helén har tipsat om t.ex. Södertälje och Haninge.
- IBIC (Individens behov i centrum) man ska utgå från vad du behöver. Dokumentationssystemet stampar hos de flesta, de flesta gör egna mallar.

Kommentarer från seniorrådet:

- Från Tyresö undrade man ”Hur kommer man i kontakt med personer med psykisk ohälsa?”
- Vi som vänner och bekanta skulle behöva veta hur vi ska hantera personer som mår dåligt samt lära oss mer.
- Intressanta projekt men känner sig uppgiven inför t.ex. utskrivning från sjukhus, det fungerar inte. Väntetiden för äldre på akuterna ökar. Överklaganden om plats på boende ökar. Det är fantastiskt med forskning etc. men glappet till verkligheten är stort.
- Det som händer ute på golvet borde vi samla på oss och ta vidare till t.ex. Nestor som kan lägga en akademisk touch på det.

Eva: Ett exempel på att återföra kunskap till beställare är Nestors kommande rapport om kvalitetsregistren, vi för det vidare till KSL

Helén. Det är det som Emanuel talar om, att systematisera de kunskaper vi får in till t.ex. styrgruppen. Socialstyrelsen har fått klart för sig att det nu finns praktisk kunskap, vi har kontakt med dem (och i t.ex. ”Mötesplats” så brottas alla kommuner samma problem).

Workshop med styrgrupp, seniorråd, FoU-råd och Nestors medarbetare den 19 maj

Den 19 maj arrangerar Nestor en workshop där styrgruppen, seniorrådet, FoU-rådet och Nestors medarbetare samlas för tala om vilka utmaningar vi står inför och vad kan Nestor göra i de frågorna. Inbjudan kommer snart!

Workshopen hålls en fredag under eftermiddagen och inbjudan gäller de ordinarie ledamöterna, men om en ordinarie inte kan vara med så kan en suppleant gå istället. Vi kommer att börja med att äta lunch tillsammans och slutar på eftermiddagen runt kl. 15.30.

Vi kommer att ha diskussioner om aktuella frågor och Eva undrade om seniorrådet hade några frågor som de tycker att vi ska lyfta? Kontakta Nestor om ni har idéer så ska vi försöka ta med dem om det är möjligt

Seniorrådet tycker att vi ska lyfta bland annat:

Förebyggande
Digitalisering

Ny projektledare på Nestor med fokus på psykisk (o)hälsa

Eva presenterade Milja Ranung, ny projektledare som är specialistsjuksköterska med inriktning på psykisk ohälsa.

Milja berättade kort om sig själv och sa att hon bl.a. arbetat som sjuksköterska inom psykiatri och bl.a. med svårbehandlade depressioner och bipolär sjukdom.

Milja har tillsammans med Karin Högstedt börjat arbeta med en utbildningssatsning om psykisk ohälsa i Nykvarn som riktar sig till primärvården, handläggare och omvårdnadspersonal. Blir det ett bra koncept kan man ev. ta det med sig till andra kommuner. Några kommuner har redan visat intresse. Vad är demens och vad är psykisk ohälsa? Är det något ni tycker att det är viktigt att få med?

Kommentarer från seniorrådet:

- Hur hittar man de som har psykiska problem?
- Hur fångar man upp dem och får dem att vara med i övriga samhället?
- Många män som blir änklingar har svårt att komma tillbaka till livet. Vad händer med dem?

- När man blir ensam och inte är medlem i kyrkan så finns det ingen som samlar upp dessa personer.
- I Haninge har de en anhörigkonsulent som samlar personer, men ofta är det problem med lokaler för diskussionsgrupper etc.
- Från Nynäshamn: Om SPF skulle ha en person som går ut till medlemmarna och frågar hur de mår, eftersom vi inte kan förlita oss på att kommunerna gör det. Skulle dessa personer då kunna kontakta Milja? Eva svarade: vi tar med oss frågan.
- I en del föreningar finns det kontaktombud som gör det arbetet.
- Haninge kommun har må bra-cirklar (om hur man mår, kost, motion etc.). Kommunen har en anställd som kommer till träffarna.
- Föreningarna borde vara mer aktiva, hur fångar man upp människor och var säger man för att de ska öppna sig. Hur ska vi som vänner och grannar göra och vad säger vi? Nestor borde ha ett projekt för andra äldre.
- Studiecirkel för pensionärer.

Milja informerade om att den utbildning som vi håller på med kommer att ha handfasta råd, hur man frågar, hur man gör och den skulle även kunna fungera även för äldre. Vi tar med oss behovet av kunskap inom seniorområdet.

Digitaliseringen i kommunerna – en lägesrapport (Eva Karlsson, projektledare)

Eva K har ett uppdrag från styrgruppen att undersöka: Hur står det till i kommunerna? Via styrgruppen har Eva K fått kontakt med personer i kommunerna och landstinget.

Kontaktpersonerna arbetar bl.a. som e-hälsosamordnare med uppdrag att hålla i frågorna om e-hälsa och digitalisering (stöd, påminnelser). De har bildat ett nätverk som träffats och diskuterat, de har också svarat på en enkät som ska utvärderas.

Eva K presenterade ”Digital teknik i Nestors ägarkommuner”:

Utmaningar

- Få politikerna att förstå vinsten med VT
- Kommunikation
- Förändringsledning
- Prioritera rätt satsningar
- Infrastruktur
- Resurser
- Juridik
- Sovra bland produkter
- Saknas övergripande strategi
- Kompetens hos medarbetare
- ”Gamla” avtal

Stöd för framgång

- Stöd från kommunledning
- Samverkan mellan kommuner
- Lära av varandra
- Fungerande infrastruktur
- Övergripande standards
- Prioriteringar av
- Utbildning för personal
- Digital infrastruktur
- Personella resurser
- Ekonomi
- Politisk styrning

Vad kan Nestors roll vara?

- Omvärldsbevakning – en plats med samlad kunskap om vad som pågår inom området, vad olika aktörer sysslar med och kan ge för stöd.
- Forskning – en översikt av läget inom området.
- Nätverk – för att utbyta erfarenheter.
- Brukarperspektiv – hur får vi in det i arbetet med välfärds-teknik.
- Utvecklingsarbeten - kunskap om projektledning, utbildning, uppföljning, utvärdering mm.

Söve Åkerlund undrar vilka är det som arbetar med det här i kommunerna?

De personer från Nestors ägarorganisationer som ingår i projektet om digital teknik som Nestor har uppdrag att arbeta med är följande (de är inte kommunernas kontaktpersoner utåt i dessa frågor):

Pamela Olave, Botkyrka

Morgan Norberg, Haninge

Daniella Johnsson, Huddinge

Jonas Ek, Nacka

Lena Persson, Salem

Lisa Mattsson, Södertälje

Madeleine Qvarforth, Värmdö

Gunilla Benner Forsberg, Stockholms läns landsting

Kommentarer från seniorrådet:

- Monica undrade om landstinget med i det här projektet?
Eva K svarade att de är med. Landstinget har kommit långt med bl.a. e-hälsa. Det pågår hur mycket som helst och de är med i nätverket.
Per-Olow sa att Nestor borde göra en analys om vad som är viktigt, mindre viktigt och varför det ser ut som det gör. Fördjupa frågor i nätverket om t.ex. juridik. Intressant fråga: varför det ser ut som det gör?
- Vendelsö-Brandbergen har haft en studiecirkel om e-hälsa.
- Ordet användare är bättre ord än brukare.

Omvärldsbevakning och kommande aktiviteter

Webbutbildning – Anhöriga i fokus

Nationellt kompetenscentrum anhöriga (NKA) har en ny webbutbildning om anhängstöd i samverkan med frivilliga som resurs. Webbutbildningen vänder sig till dig som är engagerad i anhängfrågor. Mer information om ”Anhöriga i fokus – Samverkan mellan offentlig verksamhet och frivillig- och intresseorganisationer” finns på:

www.anhoriga.se/stod-och-kunskap/webbutbildningar/.

FoU-café den 8 mars – Att bedöma behov och utföra äldreomsorg enligt IBIC, Individens behov i centrum

Många kommuner har kommit en bit på väg i arbetet med att införa IBIC, medan andra just har startat upp eller inte har kommit igång alls. Vi kommer att titta närmare på syftet och nyttan med att arbeta enligt IBIC, och lyssna till erfarenheter från en kommun som har kommit långt i sitt arbete med att införa IBIC både bland biståndshandläggare samt utförare.

FoU-café den 3 maj

Temat är ännu inte klart men vi har bl.a. talat om ensamhet, psykisk ohälsa, men det lutar mot att det blir sista tiden i livet, hur kan man skapa välbefinnande, trygghet och smärtlindring? Alla professioner behöver hjälpa till, på boenden, hemtjänst, de flesta vet inte hur man ska göra och vara nära. Eventuellt kommer vi att ha någon som kan tala om de svåra existentiella frågorna.

Kommentarer från seniorrådet

- Varför får man inte lika bra smärtlindring vid boende på sjukhem som via ASIH?
- Tillräckliga kunskaper finns inte på boenden.
- Demensriktlinjer om palliativ vård – ojämnt i landet men det finns aktuell kunskap.
- ASIH är fantastiskt, de tog hand om allt, man kunde ringa när man behövde.
- De är utmärkta på att presentera vad de gör.

Det är konstigt att de inte får fler patienter, de har mer utrymme. De tror att primärvården inte känner till deras verksamhet.

Nestor på Facebook

Nestor finns numera på Facebook. Vi kommer att ta en bild på seniorrådet och lägga ut på Facebook. Se nedan Nestors länk till Facebook:

<https://www.facebook.com/Nestor-FoU-center-1885034918400570/?fref=ts>

Övriga punkter

-

Vårens möten

Torsdag den 11 maj

Workshop fredagen den 19 maj.

Minnesanteckningar

Seniorråd

2017-05-11

Närvarande

Eva Lindqvist (ordf.)

Ajno Allstrin

Moa Bern

Gunnel Bertell

Erland Bridell

Per-Olow Danielsson

Ilse Forsberg

Gerd Fredriksson

Gary Hjelm

Ulla Jonsson

Monica Löfgren (suppl.)

Kristina Löttiger-Carlsson

Brita Nyman (suppl.)

Barbro Rådberg

Birgitta Rönnblad

Bitte Sundqvist

Monica Ulfhielm

Söve Åkerlund

Helén Lieberman-Ram

Nestor FoU-center

Nynäshamn

Nacka

Södertälje

Värmdö

Nynäshamn

Salem

Värmdö

Botkyrka

Haninge

Tyresö

Haninge

Nacka

Tyresö

Salem

Huddinge

Stockholms läns landsting

Södertälje

Nestor FoU-center

Inte närvarande

Alf Andersson

Gustaf Andersson

Kerstin Hallgren

Karl-Erik Johansson

Karin Recksén

Bengt Stenqvist

Margareta Ståhlberg

Stockholms läns landsting

Huddinge

Tyresö

Nykvarn

Botkyrka

Nacka

Botkyrka

Protokollskrivare

Kristin Breitenstein

Nestor FoU-center

Minnesanteckningar från föregående möte

Inga anmärkningar.

Så här kan man arbeta med att öka kunskapen om läkemedel inom pensionärsorganisationer

Anders Magnusson, leg. läkare och studiecirkelledare i Botkyrka SPF/Vuxenskolan

Anders Magnusson berättar att han under flera år har drivit studiecirklar för pensionärer med stöd av Nestors studiecirkelmateriel "Må bra med eller utan läkemedel". Han ger på seniorrådsmötet levande exempel på vad som har diskuterats på cirkelarna, exempelvis så kallade synonympreparat. Ett synonympreparat till alvedon är panodil, där det gemensamma verksamma medlet är paracetamol. Anders säger att även om det verksamma medlet är detsamma i båda, kan fyllnadsmedlet variera. Detta kan i sin tur påverka patienten på ett negativt sätt, om patienten är känslig för fyllnadsmedlet i synonympreparatet. Anders säger: "Vet man detta bör man säga till läkaren att hon eller han fyller i att läkemedlet inte kan bytas ut."

Vilken kunskap behövs för att driva studiecirklar kring läkemedel? Anders säger att det räcker med själva studiecirkelmaterialet..

Flera representanter i seniorrådet säger att de har lett olika former av studiecirklar och även cirklar utifrån Nestors material om läkemedel.

PRO har tagit fram ett material, "Koll på läkemedel", vilket har varit populärt i Tyresö.

I övrigt på detta ämne betonades att det är mycket viktigt att ligga på och locka deltagare till cirkelarna, men framför allt att hitta personer som leder cirklar.

Erlend Bridell i seniorrådet förtydligar ang. rätt till läkemedelsgenomgångar

För att ha rätt till läkemedelsgenomgång med läkare ska man enligt reglerna ha fyllt 75 år och ha minst fem läkemedel.

Hur kan Nestor arbeta med kompetensutveckling inom området läkemedel?

Helén Lieberman-Ram, leg apotekare/projektledare på Nestor, Ingeborg Björkman, leg apotekare/projektledare på Nestor leder denna punkt.

Helén ställer tre frågor till seniorrådet.

Heléns frågor och seniorrådets svar/tips:

Vilken typ av information om läkemedel skulle ni ha nytta av? I vilken form?

- I form av webbutbildning

Finns det någonting annat som seniorer behöver för att få stöd kring säker läkemedelsanvändning?

- En app med liknande funktion som SeniorMiniQ, det vill säga att man skriver upp sina läkemedel och appen visar om dessa fungerar ihop eller inte.
- En föreläsningsserie för äldre om läkemedel, som drar mycket folk.
- Att påvisa att, och hur, man kan göra för att slippa (onödiga) läkemedel

Vad behöver vård- och omsorgspersonal för stöd för att säkra en god läkemedelsanvändning?

- Alla i hemtjänsten måste ha kunskap om läkemedel, och de måste rapportera om detta.

- En webbutbildning om läkemedel som egenvård (särskilt med tanke på när delegering inte fungerar och patienterna hänvisas till egenvård).

Idé från Nestor:

Att bjuda in ett antal seniorcirkelledare från Nestors olika ägarkommuner som kan mötas i ett nätverk som leds av Anders Magnusson, som får fungera som expert. Detta i syfte att stödja och hitta lösningar på olika saker som har att göra med läkemedelsfrågor och cirkelorganisering.

Helén tog även upp följande, gällande läkemedelsgenomgångar:

Helén berättar om vikten av att diskutera och lära mer om läkemedel. Det handlar om att bli medveten om vilka läkemedel man använder, och hur dessa verkar. Studiecirkelmaterialet ”Må bra med eller utan läkemedel”, finns att köpa på Nestor.

Helén säger att apotekets personal kan bistå med att kolla upp vilka läkemedel man har, och vad dessa innehåller. Detta görs i EES (elektroniskt expertstöd). [Läs mer om EES här \(e-halsomyndigheten.se\)](http://halsomyndigheten.se) >

Helén tipsar även om info på vårdguiden.se ”Att ta medicin när man är äldre” [Läs mer i länken här \(www.117.se\)](http://www.117.se) >

Till sist

Nestor har under åren arbetat med läkemedelsgenomgångar i olika projekt:

- Hemma-DAKS (lm-genomgångar)
- Läkemedel i hemmet (om den faktiska användningen)
- Lm-genomgång och lm-berättelse i Nynäshamn
- Test av SeniorMiniQ
- Rapport om undervikt och olämplig lm-behandling.

Ny projektledare /dietist på Nestor med fokus på kost

Linda Nyholm, leg dietist berättar.

I höst ger Nestors nya dietist Linda Nyholm en utbildning för sjuksköterskor på särskilda boenden, där de kommer att titta närmare på nutritionsvårdsprocessen, det vill säga att göra bedömningar av undernäring, sätta in åtgärder och dokumentera uppföljning. Linda Nyholm ger i höst även en utbildning för undersköterskor som är kostombud eller som har liknande ansvar eller intresse för mat, måltider, måltidssituationer, och liknande.

Äldreutredningen beställd av regeringen. En sammanfattning och diskussion

Eva Lindqvist sammanfattar ”Nationell kvalitetsplan för äldreomsorgen SOU 2017:21” som har titeln ”Läs mig!”.

Den nationella kvalitetsplanen består av fem huvudområden:

- Kvalitet och effektivitet (t.ex. fortsätta arbetet med IBIC)
- God kompetensförsörjning (t.ex. införa nationella kvalifikationer för undersköterskor, införa rätt till yrkesstudier för vuxna; enhetschef ska ha specifik utbildning, att socionomutbildningen ändrar examensmål så att äldre personers villkor beaktas);
- Hälsöfrämjande-, förebyggande- och rehabiliterande insatser (bl.a. skapa kunskapsstöd för kommunernas hälsofrämjande och förebyggande insatser.)

- Sammanhållen vård och omsorg (t.ex. skapa uppföljning och utvärdering av SIP, samordnad individuell plan. Följa upp hur den används, vilka som är dess effekter och hur den bidrar till en mer samordnad vård och omsorg.)
- Anhöriga (bl.a. uppföljning av hur stöd till anhöriga fungerar i kommunerna.)
- Valfärdsteknik (t.ex. stimulansmedel för stöd till verksamhetsnära innovationer)
- Bostäder för äldre personer

Presentationen ovan om den nationella kvalitetsplanen, är hämtad från regeringskansliets webbplats. *Den ligger som bifogad pdf-fil i samma mailutskick som dessa minnesanteckningar.*

- Läs mer om kvalitetsplanen för äldreomsorgen SOU 2017:21 ([länk till regeringskansliets webbplats](#)) >

Workshop med styrgrupp, seniorråd, FoU-råd och Nestors medarbetare den 19 maj

Eva hälsar alla som har anmält sig välkomna dit.

Kommande aktiviteter. Mötesdatum för hösten!

- Torsdag 14 september, kl. 10-12
- Torsdag 7 december, kl. 10-12 (OBS! *Inte fredag den 8 dec, vilket meddelades på seniorrådsmötet*)
- FoU-café tisdag 10 oktober, kl. 13-16
- Nestordagen tisdag 21 november, kl. 13-16

Övriga punkter

Inga övriga punkter.

Minnesanteckningar

Seniorråd

2017-09-14

Närvarande

Eva Lindqvist (ordf.)

Alf Andersson

Gustaf Andersson

Moa Bern

Gunnel Bertell

Erland Bridell

Per-Olow Danielsson

Ajno Allstrin

Inger Dahlström-Lundin

Ilse Forsberg

Gerd Fredriksson

X Gary Hjelm

Helén Lieberman-Ram

Kristina Löttiger-Carlsson

Brita Nyman

X Karin Recksén

Birgitta Rönblad

Bitte Sundqvist

Eva Öhbom Ekdahl

Nestor FoU-center

Stockholms läns landsting

Huddinge

Nacka

Södertälje

Värmdö

Nynäshamn

Nynäshamn

Tyresö

Salem

Värmdö

Botkyrka

Nestor FoU-center

Haninge

Nacka

Botkyrka

Salem

Huddinge

Stockholms läns landsting

Inte närvarande

Kerstin Hallgren

Karl-Erik Johansson

Ulla Jonsson

Barbro Rådberg

Bengt Stenqvist

Margareta Ståhlberg

Söve Åkerlund

Tyresö

Nykvarn

Haninge

Tyresö

Nacka

Botkyrka

Södertälje

Protokollskrivare

Kristin Breitenstein

Nestor FoU-center

Minnesanteckningar från tidigare möte

En tråd för föregående möte:

Intresse för studiecirkel om läkemedel inom era organisationer?

Eva undrar om seniorrådet har kollat upp med sina respektive organisationer om att starta upp studiecirkel kring läkemedel och eventuellt ett nätverk för cirkelledare.

Seniorrådet svarar: Södertälje har haft studiecirkel i läkemedel. Även ytterligare en kommun. Det är dock svårt att få folk att bli cirkelledare, säger flera av seniorrådets deltagare. Någon tipsar om att ABF utbildar studiecirkelledare.

Helén på Nestor tipsar om Koll på läkemedel, www.kollpalakemedel.se, som är ett samarbete mellan Pensionärernas Riksorganisation (PRO), SPF Seniorerna och Apoteket. Samarbetet syftar till att skapa bättre läkemedelsbehandling till äldre och att utbilda och stödja patienter så att man själv kan agera för en bättre behandling.

Nestor remissinstans för Äldreutredningen

Värmdö kommun och Nestor är remissinstans för utredningen. Nestor arbetar för fullt med remissen. Nestor presenterar remissen till seniorrådet när den är klar.

Kommande verksamhetsplan för Nestor

Se bifogad pdf-fil i mailet "Nestors framåt 2018!"

- **Punkt om samordnad vård och omsorg**

Helén på Nestor berättar om Nestors arbete med samordnad vård och omsorg, vilket pågår runt om i södra länet i lokala grupper med Nestor som processtöd. Dessa grupper kallas "Lokala mötesplatser" där fokus ligger på konkreta förbättringsarbeten, bland annat med träffar för att lära mer och samordna personal kring det digitala kommunikationssystemet Webcare som är gemensamt för slutenvård, öppenvård och kommun. Arbetet med att öka samverkan handlar även om att förhålla sig till den kommande lagen om samverkan mellan kommun och landsting.

- **Punkt om utveckling med delaktighet av berörda äldre**

Nestor vill arbeta med utveckling där de berörda äldre bidrar med kunskap vad gäller behov och prioriteringar, kanske på ett äldreboende eller en dagverksamhet inom områden som digitalisering eller kulturaktiviteter. Än så länge ligger frågan på idéstadiet, och kommer att utvecklas under hösten.

- **Om insatser för att förebygga ohälsa**

- *Översyn av dagverksamhet*

Seniorrådet kommenterar: Det är mycket viktigt att dagverksamheterna måste hitta nya lösningar för sin verksamhet.

- *Hur kan hemtjänst förebygga ohälsa – hur kan Nestor bidra?*

Nestor har varit ute och träffat hemtjänstpersonal. De tycker att de inte har så stort utrymme att påverka de äldres kosthållning och behov av att röra sig mer. Samtidigt märks att det finns kunskap hos många i personalen, som inte sprids mellan kollegor.

Tjänstedesign, vad är det och hur kan det användas inom vård och omsorg?

Ett annat uttryck för tjänstedesign är användardriven design och handlar om att ta reda på vilka behov som finns kring ett ”problem”.

Tjänstedesign bygger på en levande dialog tillsammans med de personer som förändringen vänder sig till. Utifrån dessa resultat utformas förändringen. Centralt är att man testat och lär av misstag och att det finns ett cirkulär kommunikation mellan dem som utformar det nya och dem som ska använda det. Man börjar med att *identifiera problemet* genom att ringa in problemområdet genom att gå ut och fråga de människor som berörs av problemet. Det är viktigt att hitta fram till vilka verkliga behov som gäller, och inte att utgå från tjänster och insatser som finns. Sedan *tar man fram och testat idéer*. Många eller flera olika idéer för problemlösning tas fram. De bästa idéerna sällas ut. Därefter testas de. Vilka fungerar eller fungerar inte för målgruppen.

Helén på Nestor undrar om seniorrådet är intresserad av följande:

Att seniorrådets representanter intervjuar personer som har haft många ”resor” mellan landstingsvård och hemtjänst. Detta som underlag till arbetet med Nestors mötesplatser.

Helén återkommer till de som har uttryckt intresse för frågan. Om fler är intresserade, kontakta Helén omgående: Helén.lieberman-ram@nestorfou.se

En idé från Nestors workshop i maj: Ett uppdrag för Nestor som utvecklas inom seniorrådet?

På vårens workshop i maj där styrgrupp, FoU-råd och seniorråd diskuterade Nestors verksamhet föreslogs att seniorrådet skulle ge Nestor ett uppdrag. Detta uppdrag kommer att diskuteras vidare på nästa seniorrådsmöte.

Seniorrådet kommenterar: Vilka kommuner ska arbeta tvärpolitiskt, långsiktigt, hur man jobbar med äldre. Äldreboenden som byggs i olika utsträckning i olika kommuner. Egenvård är ett viktigt ämne, likaså digitalisering.

Eva nämner upphandlingsförfarandet av digitala helhetslösningar i Nacka, så kallade funktionsupphandlingar, är ett intressant exempel. Nestor kommer eventuellt att följa det arbetet.

Omvärldsbevakning och kommande aktiviteter

- FoU-café den 10 oktober, inbjudan har gått ut till seniorrådet.
- Nestordagen 21 nov, utskick med inbjudan kommer med mail/post när programmet är färdigt.
- Träff med seniorrådet, FoU-råd och styrgrupp den 24 maj 2018. Mer information kommer.

Övriga punkter

- Nästa möte är torsdagen den 7 dec kl. 10-12
- Seniorrådsmöten våren 2018:
 - fredag den 2 mars kl. 10-12
 - torsdag den 17 maj kl. 10-12

2017-11-24

Punkt nr 7 von/2017:190

Referens

Kerstin Frimodig

Mottagare

Referensgrupp Vårsta vård- och omsorgsboende

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet godkänner referensgruppens sammansättning i enlighet med pensionärsorganisationernas förslag.

Sammanfattning

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer att tillsätta en referensgrupp inför byggandet av vård- och omsorgsboendet i Vårsta till vilken kommunala pensionärsrådet gett pensionärsorganisationerna i uppdrag att utse representanter enligt följande fördelning

PRO: 2 representanter

SPF: 2 representanter; därav en från SPF Grödinge och en från SPF Botkyrka

SPRF (SKPF): 1 representant.

Organisationerna har utsett följande representanter:

PRO: Johanna Hammarström och Gudrun Carlsson

SPF: Anders Magnusson och Ann-Margret Örnberg

SPRF (SKPF): avstår.

2017-11-24

Punkt nr 8 von/2017:8

Referens

Mottagare

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet noterar till protokollet att man tagit del av ärendena.

Sammanfattning

Hemsjukvård 2020- presentation av Storsthlm 2017-11-13

Hemsjukvård 2020

Gunilla Hjelm-Wahlberg
Karin Bengtsson

STORSTHLM

VAD ÄR HEMSJUKVÅRD?

”Hemsjukvård är hälso- och sjukvård när den ges i patientens bostad eller motsvarande och som är sammanhängande över tid”
(Socialstyrelsens termbank)

STORSTHLM

UPPDRAGET

- Kommunerna i Stockholms län och Stockholms läns landsting ska ta fram förslag på vilka delar av hälso- och sjukvårdsinsatserna inom hemsjukvården som kommunerna ska ta över från landstinget (Läkarinsatser kan enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) inte överföras till kommunerna).
- Storsthlm ska för kommunerna komma överens med landstinget om:
 - omfattning av uppdraget
 - ekonomiska konsekvenser
 - framtida samverkan

STORSTHLM

BAKGRUND

- I många län övertog kommunerna ansvaret för hemsjukvården i samband med ÄDEL-reformen 1992.
- Idag har kommunerna ansvar för delar av hemsjukvården i alla län utom Stockholms län.
- 2011 startade Stockholms läns landsting och Storsthlm en förstudie, "Hemsjukvård 2015" om förutsättningar för kommunerna att ta över hemsjukvården inklusive en skatteväxling. Arbetet avbröts 2013.
- 2015 överfördes ansvaret för utförande av hälso- och sjukvårdsinsatser inom bostad med särskild service och daglig verksamhet enligt LSS till kommunerna i Stockholms län. En skatteväxling om 2 öre genomfördes från årsskiftet 2015/2016.

STORSTHLM

HEMSJUKVÅRD SLL 2016

- Drygt 15 000 hemsjukvårdspatienter
- Cirka 2,3 miljoner hemsjukvårdsbesök
- Cirka 155 600 hemrehabiliteringsbesök
- Besök av sjuksköterska, undersköterska, arbetsterapeut, fysioterapeut och dietist (jämför insatser i särskilt boende för äldre)

MÅL FÖR ARBETET ”HEMSJUKVÅRD 2020”

BESLUTAT AV DEN POLITISKA LEDNINGSGRUPPEN VIS (VÅRD I SAMVERKAN) MED REPRESENTANTER
UTSEDDA AV STORSTHLM OCH STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

STORSTHLM

TRYGG OCH SÄKER VÅRD OCH OMSORG

Vidgat kommunalt ansvar innebär att den enskilde får ökad

- kontinuitet och trygghet
- säkerhet
- helhetssyn
- samordning av vård och omsorg
- personcentrerad vård och omsorg där utförarna samverkar

STORSTHLM

EFFEKTIV ANVÄNDNING AV SAMHÄLLET'S RESURSER

Utförarna i den enskildes hem samverkar och organiserar vården och omsorgen så att de gemensamma resurserna används effektivt.

STORSTHLM

Tre faser i arbetet med "Hemsjukvård 2020"

Fas 1 Hösten 2017
diskussioner och beslut
om avtalsförslag

Fas 2 Våren 2018
kommunerna fattar beslut
att anta avtalet

Fas 3 Hösten 2018-2020
förberedelser inför
övertagande

STORSTHLM

KOMMUNAL HEMSJUKVÅRD – INNEHÅLL OCH OMFATTNING

förslag från VIS 2017-10-19

- Planerade och oplanerade hembesök dygnet runt av sjuksköterska och undersköterska till individer 18 år och äldre som har ett sammanhängande vårdbehov.
- Rehabiliteringsinsatser i hemmet av arbetsterapeut, fysioterapeut och dietist
- Kostnadsansvar för material som utförarna använder.
- ”Enstaka” hembesök hos icke hemsjukvårdspatient

STORSTHLM

EKONOMISK KALKYL

- Skatteväxlingsberäkningen baseras på SLL:s ersättningar år 2016 för:
 - Hemsjukvård
 - Rehab
 - Enstaka hembesök
 - Kapiteringsersättning mm
 - Delegeringar (Storsthlm's egen kalkyl)
- Totalt **1 019 mnkr**, exkl OH- kostnader
- Beräknad skatteväxlingsnivå **19 skatteöre**
- Samtliga kommuner får intäktsökning på **465 kr/inv** (från skattehöjning och inkomstutjämning)

STORSTHLM

Utfall (kr/inv) för respektive kommun 2016,

- inkl egen kostnad för delegeringar

	Utfall (kr/inv)		Effekt	Effekt i skattekr	Kommunal kostnad för delegeringar
	Intäkt	Överförd kostnad			
Botkyrka	465	392	73	0,04	11
Danderyd	465	395	70	0,02	53
Ekerö	465	287	178	0,07	53
Haninge	465	450	15	0,01	0
Huddinge	465	282	183	0,08	27
Järfälla	465	505	-40	-0,02	0
Lidingö	465	391	74	0,02	121
Nacka	465	274	191	0,07	53
Norrtälje	465	468	-3	0,00	0
Nykvarn	465	324	141	0,06	54
Nynäshamn	465	842	-377	-0,18	0
Salem	465	286	179	0,08	53
Sigtuna	465	499	-34	-0,02	0
Sollentuna	465	462	3	0,00	0
Solna	465	305	160	0,06	54
Stockholm	465	379	86	0,03	129
Sundbyberg	465	473	-8	0,00	41
Södertälje	465	523	-58	-0,03	25
Tyresö	465	276	189	0,08	76
Täby	465	342	123	0,04	0
Upplands Bro	465	314	151	0,07	0
Upplands Väsby	465	563	-98	-0,05	90
Vallentuna	465	204	261	0,11	0
Vaxholm	465	167	298	0,11	0
Värmdö	465	547	-82	-0,03	0
Österåker	465	256	209	0,09	0

Frågor som behöver tydliggöras

- Hur blir man hemsjukvårdspatient?
- Gränsdragning till ASIH
- Kostnadsansvar för material
- Vårdhygienisk expertis
- Kompetensutveckling
- Kommunikation i samband med övertagande
- Hjälpmedel

Frågor att förhandla

- Enstaka hembesök
- Ekonomi
- Läkarmedverkan
- Informationsöverföring/Digitalisering
- Uppföljning och ev. kontrollstation
- Framtida samverkansformer

TIDSPLAN HÖSTEN 2017

Möte	Datum	Syfte/kommentar
Beredningsgrupp VIS	17/11	lägesrapport
Beredningsgrupp VIS kommunala företrädare	17/11	Lägesrapport
Strategiskt nätverk kommunstyrelseordföranden	21/11	Lägesrapport och riskanalys
Strategiskt nätverk socialtjänst	24/11	Lägesrapport och riskanalys
Storsthms arbetsutskott	28/11	Lägesrapport, knäckfrågor och avtalsförslag
Strategiskt nätverk kommunalekonomi	29/11	Lägesrapport
VIS	1/12	Diskutera avtalsförslag
Strategiskt nätverk kommundirektörer	8/12	Lägesrapport från VIS och den vidare processen
Storsthms styrelse	14/12	Avtal och rekommendation diskussion
Ev AU	19/12	Fortsatta diskussioner
Ev styrelse	18/1	Ev beslut om avtal och rekommendation till kommunerna

VAR HITTAR JAG MER INFORMATION?

- Storsthlm.se
- Nyhetsbrev som ges ut 6 ggr per år av Storsthlm. Anmäl intresse på storsthlm.se.
- Särskilda informationsbrev till berörda tjänstemän och politiker.
- Storsthlms projektledning kan komma ut till kommuner och informera/diskutera i olika forum.

STORSTHLM

@storsthlm

@storsthlm

Storsthlm

STORSTHLM

2017-11-24

Punkt nr 9

Referens

/

Mottagare

Revidering av ärendelistan

Förslag till beslut

Kommunala pensionärsrådet godkänner ärendelistan.

Sammanfattning

Ärendelista

Bjuda in respektive nämndordförande till Kommunala pensionärsrådet

Svensk standard SIS

Åldrande för personer inom LSSs personkrets

HBTQ-certifiering av vård- och omsorgsboenden

Äldrediskriminering

Rätten till tandvårdsstöd

2017-11-24

Punkt nr 10

Referens

Mottagare

Övriga frågor